

Hà Nội tăng tốc số hóa chợ truyền thống, mở rộng thanh toán QR và bán hàng online

06:17 22/04/2026

Hà Nội đang bước vào giai đoạn cải tổ mạnh mẽ hệ thống chợ truyền thống với định hướng đồng bộ, hiện đại và gắn với chuyển đổi số. Không chỉ là câu chuyện nâng cấp hạ tầng, kế hoạch mới còn đặt mục tiêu thay đổi toàn diện phương thức quản lý, kinh doanh và tiêu dùng trong các chợ dân sinh – nơi vẫn giữ vai trò quan trọng trong đời sống thương mại của Thủ đô.

Tái cấu trúc mạng lưới chợ, xóa dần mô hình tự phát

Theo lộ trình đến năm 2030, thành phố dự kiến xây mới và xây dựng lại 108 chợ, trong đó có 2 chợ đầu mối quy mô lớn. Đồng thời, 118 chợ hiện hữu sẽ được cải tạo, sửa chữa và nâng cấp để đáp ứng tốt hơn nhu cầu mua bán ngày càng tăng của người dân.

Đây là bước đi có ý nghĩa quan trọng trong bối cảnh tốc độ đô thị hóa diễn ra nhanh, mật độ dân cư thay đổi mạnh giữa các khu vực và nhu cầu về hạ tầng thương mại ngày càng cao. Việc bổ sung các chợ mới không chỉ giúp mở rộng không gian kinh doanh mà còn góp phần phân bố lại mạng lưới bán lẻ theo hướng hợp lý hơn.

Hai chợ đầu mối được xem là mắt xích quan trọng trong chuỗi cung ứng hàng hóa. Khi đi vào hoạt động hiệu quả, các chợ này sẽ đảm nhận vai trò tập kết, phân phối nông sản, thực phẩm và hàng tiêu dùng với quy mô lớn, từ đó giảm tải cho các chợ dân sinh nội đô, hạ chi phí logistics và nâng cao hiệu quả lưu thông hàng hóa.

Thúc đẩy chuyển đổi số trong hoạt động kinh doanh tại chợ.

Song song với phát triển mới, việc cải tạo 118 chợ hiện có tập trung vào các tiêu chí thiết thực như nâng cấp hệ thống điện nước, vệ sinh môi trường, phòng cháy chữa cháy, xử lý nước thải và tổ chức lại không gian kinh doanh. Đây là những yếu tố vốn tồn tại nhiều bất cập tại không ít chợ truyền thống trong thời gian qua.

Một nội dung đáng chú ý khác là mục tiêu từng bước giải tỏa 100% “chợ cóc”, chợ tạm và các điểm kinh doanh tự phát. Đây là vấn đề nan giải nhiều năm qua khi vừa ảnh hưởng mỹ quan đô thị, gây ùn tắc giao thông, vừa khó kiểm soát chất lượng hàng hóa và an toàn thực phẩm.

Việc xóa bỏ mô hình kinh doanh tự phát không đơn thuần là dẹp bỏ điểm bán hàng nhỏ lẻ, mà là tái sắp xếp hoạt động thương mại vào hệ thống chính thức, có quản lý và bảo đảm điều kiện kinh doanh bền vững hơn cho tiểu thương.

Thanh toán QR, bán hàng online mở đường cho “chợ số”

Điểm đột phá lớn nhất trong kế hoạch lần này là thúc đẩy chuyển đổi số ngay trong không gian chợ truyền thống. Hà Nội đặt mục tiêu 100% hộ kinh doanh tại chợ có mã QR để thanh toán không dùng tiền mặt. Đây được xem là bước chuyển quan trọng nhằm thay đổi thói quen giao dịch tiền mặt vốn đã tồn tại nhiều năm.

Thanh toán qua QR giúp người mua thuận tiện hơn, giảm rủi ro tiền giả, thiếu tiền lẻ và tăng tốc độ giao dịch. Với tiểu thương, hình thức này giúp ghi nhận

doanh thu minh bạch hơn, hỗ trợ quản lý tài chính và tạo tiền để tiếp cận các dịch vụ ngân hàng số trong tương lai.

Cùng với đó, thành phố hướng tới mô hình “chợ số”, trong đó mỗi phường có ít nhất 2 chợ và mỗi xã có ít nhất 1 chợ ứng dụng công nghệ trong quản lý, vận hành và bán hàng. Các giải pháp dự kiến triển khai gồm phần mềm quản lý sạp hàng, kiểm soát giá cả, truy xuất nguồn gốc sản phẩm và số hóa dữ liệu kinh doanh.

Đặc biệt, Hà Nội đặt mục tiêu 50% hộ kinh doanh cố định tại chợ có gian hàng trên các nền tảng thương mại điện tử. Điều này mở ra cơ hội lớn cho tiểu thương truyền thống tiếp cận khách hàng ngoài khu vực dân cư xung quanh, mở rộng thị trường qua hình thức bán hàng online, giao hàng tận nơi hoặc livestream.

Trong bối cảnh hành vi tiêu dùng thay đổi nhanh, việc kết nối chợ truyền thống với kinh tế số là bước đi cần thiết. Người dân hiện không chỉ muốn mua hàng trực tiếp mà còn ưu tiên đặt hàng từ xa, thanh toán nhanh và nhận hàng linh hoạt. Nếu không thay đổi, chợ truyền thống sẽ khó cạnh tranh với siêu thị, cửa hàng tiện lợi và các nền tảng thương mại điện tử.

Tuy nhiên, chuyển đổi số trong chợ cũng đặt ra nhiều thách thức. Không ít tiểu thương lớn tuổi còn hạn chế kỹ năng công nghệ, e ngại thay đổi cách bán hàng hoặc chưa quen với thanh toán điện tử. Vì vậy, cùng với hạ tầng công nghệ, thành phố cần đẩy mạnh đào tạo kỹ năng số, hướng dẫn sử dụng ứng dụng và hỗ trợ thực hành thực tế cho các hộ kinh doanh.

Ngoài ra, việc xã hội hóa đầu tư được xác định là giải pháp quan trọng để hiện thực hóa kế hoạch. Thành phố khuyến khích doanh nghiệp và các thành phần kinh tế tham gia đầu tư, quản lý và khai thác chợ theo mô hình hiện đại, chuyên nghiệp hơn.

Về dài hạn, số hóa chợ truyền thống không chỉ giúp nâng cao hiệu quả mua bán mà còn tạo ra hệ sinh thái thương mại linh hoạt, nơi giao dịch trực tiếp và trực tuyến cùng tồn tại song song. Khi đó, chợ không chỉ là nơi trao đổi hàng hóa, mà còn trở thành trung tâm dịch vụ cộng đồng, logistics và tiêu dùng thông minh.

Với lộ trình rõ ràng và mục tiêu cụ thể, Hà Nội đang mở ra một chương mới cho hệ thống chợ truyền thống. Nếu triển khai hiệu quả, “chợ số” sẽ không chỉ giữ gìn nét văn hóa thương mại lâu đời, mà còn trở thành động lực thúc đẩy tăng trưởng kinh tế đô thị theo hướng hiện đại và bền vững.

